

LẬP PHƯƠNG ÁN PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY

I/- Ý NGHĨA VÀ MỤC ĐÍCH:

Hầu hết các nước trên thế giới ngoài các Bộ luật hình sự, Luật lao động, Luật doanh nghiệp, Luật thuế... thì không thể thiếu Bộ luật PCCC. Điều này cho thấy việc PCCC là hết sức quan trọng, bởi lẽ nó làm hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại về người và tài sản của nhà nước, của tập thể doanh nghiệp và của mỗi người dân.

Thực tế khách quan cho thấy, việc xảy ra hỏa hoạn tại các cơ sở sản xuất kinh doanh do nhiều nguyên nhân rất dễ xảy ra (do chất cháy lỏng, chất cháy khí, chất cháy rắn, tia lửa điện, chất oxy hóa...). Làm công việc bảo vệ (bảo vệ chuyên nghiệp) trong đó có việc bảo vệ an toàn không cháy nổ. Mỗi một nhân viên bảo vệ phải nắm chắc các phương án PCCC của từng mục tiêu. Người chỉ huy càng cần phải nắm vững hơn và phải điều hành tổ chức chữa cháy khi hỏa hoạn xảy ra. Lẽ dĩ nhiên không ai muốn có hỏa hoạn xảy ra cả, chính vì vậy cần nắm vững những nguyên tắc cơ bản của PCCC như sau:

- Huy động sức mạnh tổng hợp của toàn thể mọi người tham gia PCCC.
- Trong hoạt động PCCC thì lấy phòng ngừa là chính, phải tích cực phòng ngừa, hạn chế đến mức thấp nhất các vụ cháy xảy ra và thiệt hại do vụ cháy xảy ra.
- Mọi hoạt động PCCC trước hết phải được thực hiện và giải quyết bằng lực lượng và phương tiện tại chỗ.
- Phải chuẩn bị sẵn lực lượng, phương tiện, phương án và các điều kiện khác để khi có cháy xảy ra thì chữa cháy kịp thời, có hiệu quả.

Một thực tế khách quan khác, đa số nhà máy, xí nghiệp, cơ sở kinh doanh, văn phòng cao ốc đều phải có phương án PCCC do bản thân chủ doanh nghiệp lập và trình cơ quan PCCC địa phương duyệt. Song cũng có nơi chưa làm hoặc chưa kịp làm. Khi thuê bảo vệ chuyên nghiệp, yêu cầu bảo vệ chuyên nghiệp lập phương án PCCC.

Là công ty dịch vụ bảo vệ chuyên nghiệp chúng ta không có quyền từ chối (mặc dù đây không phải là nhiệm vụ của bảo vệ). Vả lại việc tự mình lập ra phương án PCCC cho mục tiêu mình quản lý sẽ giúp cho lực lượng bảo vệ hiểu rõ mục tiêu và hoàn thành tốt hơn trách nhiệm của mình.

Với tất cả những phân tích trên, khẳng định rằng Chỉ huy trưởng mục tiêu cần thiết phải thông thạo công việc lập phương án PCCC để chuẩn bị cho mọi tình huống và hoàn thành tốt nhiệm vụ.

II/- YÊU CẦU CÔNG TÁC LẬP PHƯƠNG ÁN PCCC:

Cũng từ phân tích trên, ta có thể rút ra những yêu cầu tối thiểu của một phương án PCCC.

- Khi đã có Luật PCCC thì mọi phương án PCCC đặt ra phải phù hợp với qui định của pháp luật.
- Đối với một mục tiêu cụ thể phải đặt ra được phương án thiết thực sát với thực tế mục tiêu.
- Điều quan trọng là sau khi có phương án phù hợp với luật pháp sát với thực tế thì phải có sự kiểm tra và duyệt của cơ quan PCCC địa phương (Phường, Xã, Huyện, Thành phố...) tùy theo qui mô của cơ sở mục tiêu mà có yêu cầu xét duyệt của cấp nào.

III/- NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP LẬP PHƯƠNG ÁN PCCC:

1/ Từ những yêu cầu trên có thể thấy cần áp dụng những phương pháp cơ bản sau:

- a/- Khảo sát tình hình PCCC trên toàn mục tiêu.
- b/- Lập sơ đồ bố trí các Phòng, Ban, Xưởng, lưu ý các khu vực có nguy cơ cháy nổ cao. Sơ đồ bố trí các phương tiện PCCC theo tính chất, vị trí, qui mô của các địa điểm có nguy cơ cháy nổ, sơ đồ lối thoát hiểm khi có sự cố cháy xảy ra.
- c/- Tham khảo ý kiến chủ quản về tình hình PCCC và khả năng cung cấp trang thiết bị PCCC.

Ngoài những phương pháp trên tùy theo tình hình thực tế của các mục tiêu khác nhau có thể bổ sung các phương pháp khác, để có thể xây dựng được phương án PCCC tối ưu cho từng mục tiêu.

Qua yêu cầu của công tác lập phương án PCCC với những thông tin thu thập qua các phương pháp đã tiến hành có thể hình thành cho mình qui trình lập phương án PCCC và áp dụng như sau:

- Khảo sát tình hình PCCC tại mục tiêu.
- Lập phương án PCCC
- Thông qua chủ quản.
- Trình duyệt tại cơ quan PCCC địa phương.
- Kết hợp của quản triển khai phương án tới từng cán bộ công nhân viên của cơ quan chủ quản và nhân viên bảo vệ chuyên nghiệp của mình.
- Tổ chức tập vợt theo phương án thông qua tình huống cụ thể có khả năng xảy ra tại mục tiêu.

2/ Nội dung phương án PCCC:

Trong nội dung phương án PCCC của một mục tiêu nhất thiết phải bao quát được các vấn đề sau:

2.1/ Đặc điểm của mục tiêu liên quan đến công tác PCCC:

- Vị trí địa lý: Ghi rõ các công trình, đường phố, lối, xóm, sông, hồ, ao tiếp giáp với mục tiêu.
- Đường giao thông trong và ngoài mục tiêu: Ghi rõ các tuyến đường, những tác động ảnh hưởng đến việc lưu thông, khoảng cách đến đội cảnh sát PCCC, quản lý địa bàn mục tiêu, đặc biệt giao thông nội bộ.
- Nguồn nước và các nguồn vật tư khác (nếu có) có thể sử dụng cho PCCC:

TT	Nguồn nước	Trữ lượng(m ³) hoặc lưu lượng (lít/h)	Vị trí, khoảng cách nguồn nước tới "M" (m)	Những điểm cần lưu ý
01	02	03	04	05
	Bên trong			
	Bên ngoài			

Trong phân vùng thống kê các nguồn nước hoặc các vật tư khác có thể phục vụ cho PCCC, ghi rõ khả năng lấy nước vào mùa mưa, mùa khô, phương án lấy hiệu quả nhất, chỉ rõ vị trí, khoảng cách tới mục tiêu từ nguồn bên ngoài.

- Tính chất, đặc điểm nguy hiểm về cháy, nổ, độc hại tại mục tiêu:

Phần này cần ghi rõ đặc điểm kiến trúc xây dựng (bao nhiêu tầng, mái ngói, lá, tường gạch, đất...) và bố trí các hạng mục công trình trên khuôn viên "M", phân tích tính chất công nông sử dụng vào các hạng mục liên quan đến nguy cơ cháy, nổ, độc.

Đặc điểm của nguy cơ cháy nổ, độc (chất gây cháy, nổ, độc, khối lượng, số lượng, vận tốc cháy, đặc điểm cháy, khả năng cháy lan sang các khu vực xung quanh).

- Lực lượng, phương tiện chữa cháy tại mục tiêu:

* Lực lượng:

* Phương tiện PCCC:

Đối với phần này cần ghi rõ số đội viên trong đội PCCC của đơn vị chủ quản trong và ngoài giờ làm việc, người phụ trách việc phân công của nhân viên bảo vệ trong ca làm việc, chủng loại, số lượng vị trí đặt các phương tiện PCCC (Chỉ thống kê phương tiện PCCC đảm bảo chất lượng theo qui định), lực lượng và phương tiện tại chỗ có thể thường xuyên bổ sung.

2.2/ Phương án xử lý tình huống cháy lớn phức tạp nhất:

Tùy theo từng “M” có đặc điểm khác nhau mà chọn tình huống phức tạp nhất tại “M” đó.

2.2.1/ Giả định tình huống cháy:

Trong trường hợp này cần giả định tình huống xấu nhất:

Cháy dễ lan, gây thiệt hại về người và tài sản.

Gặp khó khăn phức tạp cho việc chữa cháy, cứu người.

Cần phải huy động nhiều lực lượng mới có thể xử lý được.

Trong tình huống giả định nêu rõ thời điểm xảy ra cháy, điểm xuất phát cháy, nguyên nhân xảy ra cháy, chất cháy, thời gian cháy... dự kiến khả năng lan truyền của đám cháy và những ảnh hưởng tác động tới việc chữa cháy (thời gian, khói, khí độc, sụp công trình, dự kiến vị trí số lượng người làm nạn).

2.2.2/ Tính toán lực lượng, phương tiện chữa cháy:

TT	Đơn vị huy động	Số người huy động	Số lượng, chủng loại phương tiện huy động	Ghi chú
01	02	03	04	05

Để làm việc này cần tính diện tích cháy (giả định), diện tích chữa cháy, lượng nước cần thiết để chữa cháy, lực lượng, phương tiện để làm mát, chữa cháy, cứu người.

2.2.3/ Kế hoạch huy động lực lượng, phương tiện chữa cháy:

TT	Đơn vị huy động	Điện thoại	Số nước huy động	Số chủng loại phương tiện huy động	Số chủng loại phương tiện huy động
01	02	03	04	05	05

2.2.4/ Kế hoạch triển khai chữa cháy:

Phần này cần giả định cụ thể từng việc cho từng lực lượng, vị trí cho các phương tiện chữa cháy.

a/ Nhiệm vụ cụ thể của lực lượng tại chỗ:

Ở đây cần phân rõ cho từng người, từng bộ phận các công việc cụ thể:

- Ai cắt điện, ở đâu ?
- Ai báo cháy ?
- Ai triển khai chữa cháy ?
- Ai tổ chức cứu người ?
- Ai đảm bảo hậu cần cho lực lượng tham gia chữa cháy (trong trường hợp cháy kéo dài) ?
- Ai đón tiếp lực lượng được huy động đến ?
- Tổ chức bảo vệ hiện trường đám cháy.
- Khắc phục hậu quả đám cháy.

b/ Nhiệm vụ lực lượng Cảnh sát PCCC:

Trong phần này giả định phải nêu rõ nhiệm vụ của tiểu đội, đơn vị nhận tin.

- Điều động lực lượng, phương tiện đến đám cháy.
- Tính chất đám cháy.
- Chỉ huy chữa cháy, tham mưu tác chiến.
- Bố trí phương tiện chữa cháy, cứu người.

c/ Nhiệm vụ cụ thể của các lực lượng khác:

Ở phần này đề cập đến các nhiệm vụ của các lực lượng:

- Công an
- Quân đội
- Y tế
- Cấp nước

2.2.5/ Sơ đồ bố trí lực lượng, phương tiện để chữa cháy tình huống cháy lớn phức tạp nhất:

Vì đây là tình huống giả định phức tạp nhất, nên phải lập được sơ đồ bố trí lực lượng và phương tiện chữa cháy cụ thể.

- Vẽ mặt đường tổng thể (Nếu là nhà cao tầng phải vẽ cả mặt cắt đường), bao gồm các công trình, đường phố, sông, hồ... giáp ranh "M".
- Chỉ hướng gió chủ đạo.

- Giao thông, nguồn nước bên trong và chỉ dẫn nguồn nước bên ngoài, kích thước các công trình, khoảng cách giữa các hạng mục (Xưởng, nhà kho...) vị trí đám cháy giả định.

- Bố trí lực lượng để chữa cháy, hướng tấn công chính, vị trí ban chỉ huy... các ký hiệu, hình vẽ trên sơ đồ phải thống nhất theo qui định.

2.3/ Phương án xử lý một số tình huống cháy cụ thể:

Ngoài phương án giả định tình huống phức tạp nhất, cần đặt ra phương án xử lý cháy ở diện hẹp (cháy kho ở "M", cháy khu văn phòng, cháy bãi xe vận tải...)

Về nội dung phương án viết như cho tình huống phức tạp nhất, song phải nêu biện pháp cụ thể cho từng tình huống khác nhau, ở mức độ khác nhau.